

Volt België
Boulevard Bischoffsheim 39/4
1000 Brussel

Uw contactpersoon	T	Uw referentie	Bijlagen
[REDACTED]			
E-mail	F	Onze referentie	Brussel
verkiezingen@rrn.fgov.be		[REDACTED]	23/01/2024

Betreft: Klacht inzake registratiesysteem steunverklaringen kieslijsten

Geachte vertegenwoordigers van Volt België,

Ik ontving uw klacht inzake het registratiesysteem voor de steunverklaringen van de kieslijsten. Het gaat hier meer specifiek over de MARTINE toepassing, die FOD Binnenlandse Zaken ter beschikking stelt om het voorbereiden en indienen van kandidatenlijsten te vergemakkelijken.

Mijn diensten hebben uw bezorgdheden uitvoerig bekeken en hebben een antwoord geformuleerd op de verschillende elementen die aangehaald werden:

1. *Er moet eerst extra software worden gedownload om met eID een kaartlezer te kunnen gebruiken, terwijl dat voor andere toepassingen niet nodig is.*

Het downloaden van extra software wordt vereist door de eID-toepassing zelf en niet specifiek door de MARTINE toepassing. Ook andere toepassingen die gebruik maken van eID voor authenticatie zullen eenzelfde tussenstap vereisen.

2. *De site werkt niet, er komt direct een foutmelding. De reden is onbekend.*

Er worden dagelijks nieuwe handtekeningen geplaatst door kiezers via de MARTINE toepassing, wat erop wijst dat de toepassing bereikbaar is en werkt. Dagelijks worden er nog nieuwe digitale handtekeningen toegevoegd. Momenteel zijn er al meer dan 2.500 digitale handtekeningen met de toepassing geplaatst. Mogelijks zijn er lokale connectieproblemen bij bepaalde kiezers die hun handtekening proberen te plaatsen. Om deze opmerking correct te kunnen analyseren, is er meer context nodig. We nodigen jullie uit om specifieke details (vb. screenshots, logs) te bezorgen aan de helpdesk via verkiezingen@martineproject.be.

3. *De website is erg onduidelijk en vatbaar voor fouten. Het is niet voor iedereen duidelijk welke stappen doorlopen moeten worden om de ondertekening te bevestigen. De procedure start met een click op het CSAM logo. Dat staat er echter niet expliciet bij. Sommigen stoppen per abuis te vroeg, en clicken niet helemaal door naar "Geldigmaking", omdat ze menen dat het met clicken op de knop voor ondertekenen gedaan is. Daarnaast is het verwarrend dat "Te ondertekenen" is vormgegeven en gehighlight als knop, terwijl de feitelijke knop rechts ervan zit, en niet is gehighlight.*

In de module staat voor het inloggen aangegeven dat er op het logo geklikt moet worden:

Wetstraat 2 T 02 488 05 11
1000 Brussel F 02 488 05 12

Module voor de ingave van lijsten en kandidaten

- Ik heb kennis genomen en ik aanvaard de verwerkingsvoorwaarden van mijn gegevens met persoonlijk karakter in overeenstemming met de **Vertrouwelijkheidsverklaring**.

Believe te klikken op het logo om u te identificeren

Dit staat ook duidelijk beschreven in de handleiding die beschikbaar is via onze verkiezingswebsite: www.verkiezingen.fgov.be.

Na aanmelden met eID of Itsme, krijgt de kiezer de volgende pagina te zien:

Kandidatenlijst die u wordt verzocht te steunen

LEGENDA

TE ONDERTEKENEN | TestKiezersVolt sdijsdfjkl (Europees Parlement : Nederlands Kiescollege) | Ondertekenen

De ondertekenaar ziet in het oranje de boodschap "Te ondertekenen". Dit is bedoeld om de gebruiker duidelijk te maken dat deze actie nog moet gebeuren. Als het al ondertekend zou zijn, staat deze balk in het groen.

Nadat de kiezer rechts op het scherm op "Ondertekenen" klikt, ziet hij het volgende scherm:

Aanmaak rapport

Adres:
Hoofdstraat

Kiezer ingeschreven in de gemeente:
Brussel

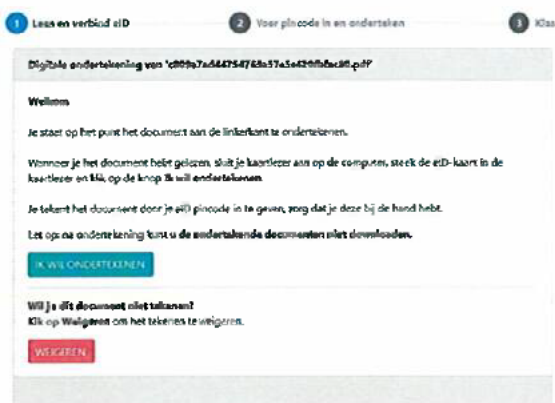
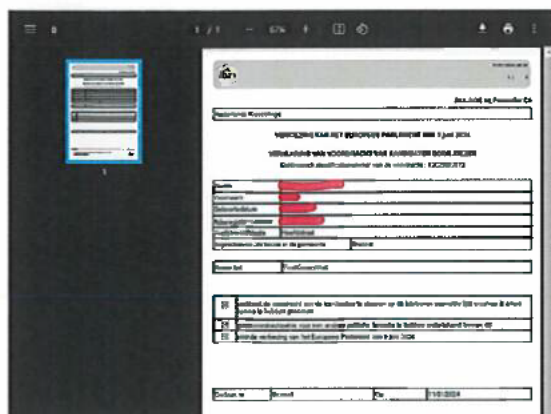
Opgemaakt te:
Brussel

SLUITEN BEWAREN VOORBEELD **ONDERTEKEN**

Hier wordt het adres, de gemeente en de locatie van de kiezer gevraagd. Er staat hier een knop "Onderteken" waar de ondertekenaar op moet klikken.

Als hij op deze knop klikt en met eID is aangemeld, wordt hij doorverwezen naar de toepassing van BOSA voor het plaatsen van een digitale handtekening. Dit gedeelte bevindt zich niet meer in de MARTINE toepassing:

Wetstraat 2 T 02 488 05 11
1000 Brussel F 02 488 05 12

In de tekst staan de instructies vermeld om een digitale handtekening te plaatsen.

De ondertekenaar klikt op de knop "Ik wil ondertekenen" en ziet het volgende scherm:

1 Lees en verbind eID — 2 Voer pincode in en onderteken — 3 Klaar

Voer pincode in

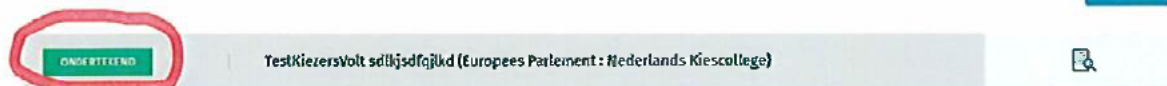
Geef de pincode in en klik op **Ondertekenen met eID** om het document te ondertekenen.

Ondertekenen met eID

Annuleren

Na het invoeren van zijn pincode en het klikken op de knop "Ondertekenen met eID", wordt hij opnieuw doorverwezen naar de MARTINE toepassing, waar hij kan zien dat zijn handtekening is geplaatst:

Kandidatenlijst die u wordt verzocht te steunen

De oranje knop "Te ondertekenen" is veranderd in een groene knop "Ondertekend" om te bevestigen dat de ondertekening is gelukt.

Deze omleiding naar het BOSA platform geldt enkel voor kiezers die hun ondersteuning van de lijst ondertekenen met eID, kiezers die ltsme gebruiken worden niet omgeleid naar deze BOSA toepassing.

4. *Op een mobiele telefoon wordt niet het volledige scherm getoond. Het is nodig om door te scrollen om de "Geldigmaking" knop te zien, maar dat is niet vanzelf duidelijk voor de gebruiker.*

De MARTINE toepassing heeft een responsive design en past zich dus automatisch aan het gebruikte toestel aan. Uit testen is gebleken dat de toepassing correct werkt.

5. *eID of Itsme (waarvoor ook een eID nodig is om deze aan te maken) is de enige manier om in te loggen. In sommige gemeenten zijn er aanzienlijke vertragingen in de uitgifte van eID kaarten, waardoor sommige personen geen toegang hebben tot de procedure. Het enige alternatief is een fysiek formulier tekenen, dat vervolgens moet worden gevalideerd in de gemeente van de ondertekenaar.*

De authenticatie met eID of Itsme is belangrijk om te zorgen voor de veiligheid en de controle van de identiteit, zodat de juiste persoon toegang krijgt tot de toepassing. Zowel de eID als Itsme zijn door de Europese unie erkend als authenticatiemethode met de hoogste veiligheid. In het verleden was toegang tot de MARTINE toepassing enkel mogelijk via de eID. Gelet op het succes en het algemene gebruik van Itsme, werd voor de verkiezingen van 9 juni 2024 ook Itsme als mogelijkheid toegevoegd voor de kiezers en de uittreedende parlementsleden. Voor een Itsme account is het beschikken over een eID niet noodzakelijk. Dit kan ook aangevraagd worden via een bank.

Daarnaast blijft zoals in het verleden de mogelijkheid bestaan om fysieke handtekeningen op papier te verzamelen. De geldigheid van deze papieren handtekening moet dan wel gevalideerd worden door de gemeente van de ondertekenaar, net zoals in het verleden. Dit wordt door de wetgeving vereist. Voor een digitale handtekening gebeurt deze validatie automatisch door de link tussen de MARTINE toepassing en het Rijksregister.

Het toevoegen van Itsme betekent dus een grote vereenvoudiging voor zowel de kiezers, de uittreedende parlementsleden, de lijstindieners en de gemeenten.

6. *Bij problemen op de website weet de gebruiker niet naar wie ze zich kunnen wenden. Er staat nergens duidelijk op de website een e-mailadres dat de gebruiker kan mailen voor hulp bij problemen.*

Bij problemen met de toepassing, kan er beroep gedaan worden op de technische helpdesk, via verkiezingen@martineproject.be, die het probleem kan onderzoeken. Dit adres staat bovenaan vermeld op elke pagina van de toepassing voor de lijstdiener en wordt ook vermeld op onze website <https://verkiezingen.fgov.be>. Deze helpdesk is echter niet bedoeld voor elke individuele burger. Er zijn echter duidelijke handleidingen beschikbaar op de verkiezingswebsite.

7. *De alternatieve procedure, op basis van vijf steunverklaringen van zittende parlementariërs, stuit op principiële en praktische bezwaren. Er zit een perverse kant aan dat zittende partijen zelf mogen beslissen om eventuele concurrenten in staat te stellen om deel te nemen aan de verkiezingen, of niet. De nieuwe partij zal ook een neiging tot zelfcensuur hebben, om de mogelijke steunverklaring niet in gevaar te brengen. Naast deze principiële aspecten, is vanuit meerdere partijen reeds expliciet aan ons gecommuniceerd dat Volt als een bedreiging wordt gezien. Het is niet erg waarschijnlijk dat diezelfde partijen steun gaan geven aan verkiezingsdeelname van Volt.*

De MARTINE toepassing werd ontwikkeld in het kader van de geldende wetgeving. Een lijst die nog niet vertegenwoordigd is in één van de parlementen, zal ofwel de steun moeten krijgen van uittreedende parlementsleden, ofwel het vereiste aantal handtekeningen van kiezers moeten verzamelen. De MARTINE toepassing faciliteert beide opties maximaal door digitale handtekeningen via eID of Itsme mogelijk te maken.

8. *Daarnaast blijkt uit onze vele gesprekken met burgers, dat vrijwel niemand bekend is met de verplichting voor nieuwe partijen om steunverklaringen voor een lijst in te dienen, zodat eerst uitvoerige toelichting nodig is op het waarom van de handtekening, en welke implicaties er zijn voor de ondertekenaar. Ook dit is in de praktijk een hoge extra drempel. Het is een taak van de overheid om het publiek te informeren, en om te zorgen voor een vlekkeloze, toegankelijke procedure en een goed functionerend systeem. Dat kan niet de rol zijn van een nieuwe politieke partij.*

Er wordt ruim ingezet op informatieverspreiding.

De toepassing is met de grootste aandacht voor gebruiksvriendelijkheid ontwikkeld en er zijn handleidingen en video's beschikbaar op onze website. Moeilijkheden met het gebruik van de toepassing worden zo snel als mogelijk behandeld door de helpdesk. Er vond ook een technische opleiding over de toepassing plaats voor de verschillende politieke partijen en andere geïnteresseerden.

Voor administratieve vragen over reglementering en procedures, tracht onze verkiezingswebsite volledige duidelijkheid te geven: <https://verkiezingen.fgov.be/>. Een verwijzing naar deze site voor meer informatie kan overgenomen worden op de websites van de partijen en lijsten die opkomen voor de verkiezingen van 9 juni 2024. Er zijn tal van instructies, handleidingen en video's beschikbaar ter verduidelijking. Er is eveneens een FAQ voorzien die een antwoord biedt op veel gestelde vragen. Indien een bepaald antwoord niet kan worden teruggevonden, kan er een contactformulier worden ingevuld. Er wordt dan zo snel mogelijk een antwoord bezorgd.

Hoogachtend,

Annelies VERLINDEN